

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

Nr 49.

Stockholm den 30 December 1909.

2:a årg.

Prenumerationspris: 1/4 år . . kr. 4: 50 1/2 år . . kr. 2: 50 3/4 " " " 3: 50 1 " " " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorter som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.	Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. Utgifningstid hvarje torsdag.	Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: Kl. 11—12. Sthlm 1909. F. Englund's Boktr.	Expedition och Annonskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.	Annonspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: —. Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 % 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.
---	--	--	---	--

Vårt mål.

En återblick på det gångna året ger i stort taget ingen glädjande syn, hvarken för samhället i dess helhet eller för oss kvinnor särskildt. En häftig socialekonomisk strid har satt sitt djupa märke i vårt lands historia, den är ännu icke i sin helhet bilagd, och dess verkningar, såväl yttre som inre, äro ödesdigra nog. Uppåt och nedåt drabbas tusenden och åter tusenden däraf.

Den stora samhällskonflikten har på ett särskildt sätt kommit att beröra kvinnorna. Kvinnorörelsen, hvilken innerst till sitt begrepp är en frihetsrörelse, som fredlig till sina yttringar går till angrepp på af ålder nedärfda åskådningar och vill reformer i så godt som alla kvinnans förhållanden, måste naturligt nog få känning af den starkare fruktan för ändring af det en gång vedertagna och fastslagna, hvilken oundvikligen uppstår vid tidpunkter, då inom samhället någon våldsammare intressekonflikt sätter det gamla jämviktsläget i gungning. Rädslan för det nya och okända kommer då reaktionens vind att blåsa starkare äfven mot kvinnornas sträfvanden.

Trots de direkta segrar, som för kvinnosaken vunnits hos oss under år 1909 — riksdagsbesluten af 10 februari, som gjorde röstberättigad kvinna valbar till så godt som alla kommunala förtroendeposter, som öppnade lärarebefattningar för kvinnorna vid statens läroanstalter och vid inrättningar för vetenskap,

slöjd och skön konst, som gaf åt de kvinnliga läkarna anställning i statens tjänst; konstitutionsutskottets tillstyrkande af liberala samlingspartiets motion om rösträtt och valbarhet för kvinnor på samma villkor som män, hvilket följdes af att Andra kammaren utan debatt biföll förslaget — trots, som sagdt, dessa direkta segrar kan tvifvelsutän, och beklagligt nog, konstateras, att kvinnorörelsens idéer i detta nu mötas af ett bestämdare och segare motstånd än hvad som under vissa tidsskeden varit fallet. Någon modfällighet får detta emellertid icke medföra. Det är den naturliga gången af utvecklingen, påvislig öfverallt i historien; de framrullande vågorna svalla äfven gång på gång tillbaka. Genom den växlande böljegången skrider dock kvinnosakens idé steg för steg fram mot sitt förverkligande.

Men inga segrar vinnas utan kamp och uthållighet, och för närvarande fordras mera än någonsin ett kraftigt och målmedvetet arbete för att föra vår sak framåt. Ett nytt år bryter in. Krafterna måste spännas på nytt till nya ansträngningar, hågen eldas och stärkas. I det nya och okända ligger en förhoppning, där locka möjligheterna. Ett nytt år kan bära mycket i sitt sköte. Samlade och enade, med en fast vilja, en ljus tro och ett varmt hjärta måste kvinnorna oförtröttadt se framåt och arbeta sig fram mot sitt mål. Det mål, hvars vinnande icke enbart

Promenaddräcker och Kappor

Vår stora mellangenre rekommenderas.

Elegant smak! Solidt arbete! Förmånliga priser!

GUSTAF HOLMBLOMS KAPPAFFÄR, NORRMALMSTORG

kommer att skänka lycka och tillfredsställelse åt dem själfva, då det gör dem till med mannen jämställda, fria samhällsmedlemmar, som finna full och harmonisk utveckling för alla sina möjligheter, utan som också — just därigenom — kommer att blifva en vinst af betydelse för hela samfundsbyggnaden. När kvinnan som mannens jämbördiga och fullgoda arbetskamrat får sätta in alla sina krafter i arbetet för det allmännas — såväl som det enskildas — väl, så drar samhället däraf den reella valutan. Ett bättre och lyckligare samhälle måste växa upp, där alla krafter få komma till sin användning, där allas förmögenheter, allas insats tages i bruk för det gemensamma bästa.

Detta — ett bättre och lyckligare samhälle — är det stora slutmålet för kvinnornas frihetssträfvanden. Under det fortskridande, dagliga arbetet för våra egna, närmast liggande mål får detta aldrig glömmas eller skjutas undan. Det är detta, som ger den stora, af idealitet burna prägeln åt vår kamp och som samtidigt för med sig det tungt ansvarskräfvandes allvar och förpliktelse.

En soaré i Student Hostel.

Kanske kan det roa Dagnys läsarinna att med mig som ciceron göra en liten visit i Student Hostel vid Boulevard Saint-Michel. Men låt oss välja en afton för vårt besök, då äro vi säkra att få höra en intressant föreläsning af någon universitetsprofessor eller en god konsert, hvarvid ofta förmågor af rang ställa sina talanger till studenthärbargets förfogande.

Initiativet till Student Hostel, en slags internationell kvinnlig klubb, har tagits af en mrs Hoff, en stenrik amerikanska, som är bcsatt i Paris sedan många år tillbaka och som fortfarande är själen i föreningen. Skvallret säger elakt nog att hon själf icke bidrager pekuniärt till hemmets bestånd utan årligen låter sina miljonärsvänner punga ut med de ansenliga summor, som erfordras för föreningens utveckling, men det är dock hennes energi och ordnande förmåga, som gjort Student Hostel till hvad det är, en angenäm tillflykt och ett stöd för ensamma unga studerande kvinnor i världstadslabyrinten. I våras till exempel anordnade hon till förmån för studenthemmet en stor musikställning i Salle Gaveau. Programmet upptog endast Massenets verk, och han biträdde själf som körledare och ackompanjator. Publiken var, som man kunde tänka sig, både elegantissimo och riccissimo — och biljettprisen i proportion.

Student Hostel hyser gästfritt inom sina murar ett fyratiotal unga kvinnor, hvilka där, af allt att döma, funnit en angenäm bostad till billigt pris. Dock är det endast yngre kvinnor — maximiåldern är 35 år — af engelsk eller amerikansk härkomst, som kunna begagna sig af denna förmån. Men själfva den stora föreningen är internationell, och hvarje studerande kvinna kan för det

billiga priset af 3 francs per år räkna sig som medlem, hvilket äfven den dam, som åtföljer en studerande ung flicka, kan göra, men i det senare fallet är årsavgiften upphissad till 20 fr. Föreningen vänder sig, som man ser, till de studerande damerna, och alla slags studier äro härvid inbegripna, såväl akademiska studier som musik- och språkstudier, målning, etsning, skulptur, m. m.

Fördelarna att tillhöra Student Hostel äro afsevärda; föreningen räknar äfven ett tusental medlemmar. Dessa få fritt besöka föreläsningar och konserter inom studenthemmet, få fri läkarevård samt kunna intaga sina måltider där till låga priser — déjeuner 1 fr., diner 1:25.

Vidare serveras hvarje eftermiddag te fritt till medlemmarna i en särskild liten paviljong vid femtiden — den klassiska tetimman, liksom klockan sex är absinthens. Klubbmedlemmarna komma då störtande i stora skaror från Sorbonnes packade salar och de öfverhettade ateljéerna i kvarteret för att få den nödvändiga uppryckning, det käpprapp på trötta nerver, som en kopp godt te är.

Medlemmarna få dessutom anlita det rikhaltiga biblioteket, de finna alltid en sjuksköterska till hands för sina större eller mindre skavanker, och bad, varma och kalla, serveras à 50 centimes. Billiga kurser i franska språket pågå året om, och undervisning i ritning och målning meddelas på hemmets egen ateljé af skickliga lärare. Hvarje söndag är det gudstjänst, på både franska och engelska, samt en gång i månaden allmänt samkväm.

Själfva Student Hostel är ganska oansenligt från gatan men rymmer förutom trefliga sof- och sällsapsrum en god ateljé och en verkligt stor matsal, som apteras till konsertsal, med plats för flera hundra personer. Men den var dock skäligen packad, när vår egen store musiker, Emil Sjögren, känd och älskad mer än de flesta, härom aftonen med en audition därstädes gaf en lämplig anledning för vårt tilltänkta besök i studenthärbarget.

Konserten inleddes med 9:de violinsonaten, h-moll, glänsande spelad af kompositören och Enesco, den i Paris högt uppburna rumäniska violonisten, Carmen Sylvas gunstling; en blifvande pianodiva utförde tema med variationer; den amerikanska sångerskan Minnie Tracy, allas kära Minnie, strålande och gudarund, sjöng hänfördt Tannhäuser-sångerna, och en ung landsmanninna, fröken Ragnhild Cervin, elev af fru Sjögren, gaf med sin vackra stämma och sitt utmärkta föredrag en utmärkt tolkning af några af mästarens härliga sånger. Hänförelsen var äfven allmän. Hvert man blickade lyste glada flickansikten med detta för amerikanskan så säregna uttrycket af värdighet, friskhet och munterhet.

En doktor Richardson — kvinnlig om jag får betackade i väl valda ordalag vår berömde landsman för den njutningsrika stund han beredt Student Hostels medlemmar, hvilket lilla tal denne åhörde med sitt på en gång blygsamma och medvetna lilla leende — ett leende bortom beröm och blommor — hvarpå d:r Richardson till sist bjöd de svenska gästerna att taga en kopp te i den nätta lilla salongen en trappa upp.

Vi hade alltså all anledning att vara mera än nöjda med vårt besök i Student Hostel och uppmana ifrigt svenska unga damer, som komma till Paris i och för studier, att gå in i föreningen — en Sjögrensafton få de väl dock näppeligen glädjen att öfvervara.

A. L—n.

Den kristligt sinnade kvinnan och kvinnorörelsen.

Eira Hellbergs "etterlysning" i n:r 46 af Dagny och Elin Cederbloms svar i följande nummer äro ägnade att väcka uppmärksamhet. Båda författarinnorna ha hvar och en på sitt vis rätt, men mena de detsamma med "den kristna kvinnan"? Fröken Hellberg talar om "den opraktiska kristliga kvinnan, som stoppar bomull i öronen och själfviskt och lättjefullt går undan för sin tids kraf på henne". Och gent emot henne sätter fröken Cederblom de i offentlig verksamhet arbetande kristliga kvinnorna samt hänvisar till personligheter sådana som Matilda Fryxell, Elsa Borg och Helena Palmqvist. Då fröken Hellberg säger, att kvinnorörelsen (enkannerligen rösträttsrörelsen) behöfver den kristna kvinnan, säger hon sannt, och då fröken Cederblom svarar, att de som agitera för kvinnans rösträtt ej få glömma, att de som bakgrund för sin agitation behöfva de bland samhällets fatiga och olyckliga arbetande kvinnornas verksamhet, emedan denna är ett bevis för kvinnornas oumbärlighet i samhällsarbetet så uttalar också hon ett sannt ord.

Det finns ett stort antal "kristligt sinnade" kvinnor, som helst hålla sig på afstånd från tidens brännande frågor, som beskärma sig öfver världens ondska, utan att söka bekämpa den, som äro rädda för "världens barn" och andlig besmittelse samt nöjda med att sträfva efter frälsning och salighet för egen del. Men inte är det sådana kristliga kvinnor kvinnorörelsen behöfver. De skulle vara den till föga gagn. Kvinnorörelsen behöfver de vakna, vidhjärtade, för allt mänskligt intresserade kristna kvinnorna, dessa som kristendomen gifvit en brinnande håg ej blott att själfva sträfva efter fullkomlighet utan att bistå de små och förtryckta, att strida mot orättvisor, och arbeta för ett Guds rike på jorden. Och sådana kvinnor möta vi lyckligtvis allt oftare på det sociala lifvets område. Jag skulle kunna nämna många exempel, ehuru dessa kvinnors antal ännu är försvinnande litet mot den stora skara, som likgiltig eller oförstående och trängsint skyr de sociala frågorna.

Kanske äro många af de socialt arbetande kvinnorna mindre angelägna att bära etiketten "kristligt sinnad", därför att detta epitet för de flesta betyder detsamma som pietistisk, kanske hysa många af dem den bland de socialt arbetande ganska vanliga men egentligen löjliga rädslan att låta sina religiösa åsikter märkas, emedan de ej vilja stöta de utprägladt religionsfientliga för hufvudet. I somlig social verksamhet är man så ängslig att ej vara fullkomligt neutral i religiöst afseende, att man

vid möten och i föredrag ej ens vågar uttala Guds namn. Men de sociala frågorna och det sociala arbetet borde väl just kunna sammanföra och ena personer af de mest olika religiösa och politiska uppfattningar till gemensamma sträfvanden, där behöfvas alla goda krafter. Och om någon social rörelse borde vara enande, så är det väl den kvinnliga rösträttsrörelsen, inom den böra kvinnor af alla samhällsklasser och partier stå sida vid sida. De kristna kvinnorna skola lika väl som t. ex. de socialdemokratiska komma att skörda frukterna af det arbete rösträttsföreningen utför, för de ena som för de andra skola ökade samhällsrättigheter medföra ökade samhällsplikter och ökad ansvar. Men nog är det sannt, att medan man inom det socialdemokratiska lägret längesedan iosett rösträttskraftvets betydelse, står flertalet "kristligt sinnade" kvinnor oförstående inför detsamma. De äro dock satta att vara ett salt och ett ljus i världen. Och böra de inte vara detta på alla områden af det mänskliga lifvet?

Gerda Meyerson.

Rösträtt åt kvinnorna därför att "samhället behöfver dem".

Under ett politiskt föredrag, som veckan före jul hölls i Ulricehamn af Andra-kammar-representanten för Borås, hr Axel Wennersten, yttrade talaren, när han efter att ha utvecklat sina åsikter om "Hvad innebär det att vara moderat", berörde de frågor, som nu stodo på dagordningen: nykterhetsfrågan, egna-hemsfrågan, försvarsfrågan och den kvinnliga rösträttsfrågan, på tal om denna senare, att de moderates ställning till denna ej vore så afvisande som på annat håll antydts. Det hade redan visat sig och alla insåge, att slutmålet skulle nås i en ej så aflägsen framtid. Talaren åtminstone tviflade ej härpå. „Inte därför att kvinnorna själfva allmänt önska politisk rösträtt, men därför att samhället behöfver dem“.

Det är af stor betydelse att höra sådana ord uttalas af en af våra riksdagsrepresentanter, och särdeles glädjande är det, att uppfattningen om nödvändigheten af att gifva kvinnorna rösträtt framkommer från *alla* de olika politiska partierna.

Insänd litteratur.

- Albert Bonniers förlag, Stockholm. **Från Gagnämäns Näs.** Skrifverier och ritningar af *Ottilia Adelborg*.
 Wahlström & Widstrand, Stockholm. **Dagsmeja.** Af *Lännart Ribbing*.
 A.-B. Ljus förlag, Stockholm. **Clas Livijn. Bref från fälttågen i Tyskland och Norge 1813—1814.** Utg. af *Johan Mortensen*.
 P. A. Norstedt & Söner, Stockholm. **Den heliga Birgittas uppenbarelser.** Utg. af *Richard Steffen*. — **Bref och skisser.** Gammalt och nytt af *Puck Munthe*.
 Björk & Börjesson, Stockholm. **Sociologiskt Bibliotek. 8. En svensk »utopist».** *Nils Herman Quiding.* Af *G. H. son Holmberg*. — **Från Herresäten och Bondgårdar.** Sägner och berättelser af *Eva Wigström*. Andra samlingen.

Dagny 1910.

Prenumerationsanmälan.

Det andra året af veckotidningen Dagnys tillvaro närmar sig sitt slut, och vi stå inför det tredje arbetsåret. Det är med en vädjan till de svenska kvinnorna att samfäldt fatta och förstå innebörden af de sträfvanden, för hvilka Dagny gjort sig till målsman, som vi anmäla tidningens tredje årgång. Det arbete, som för femtio år sedan, förberedt af nya tidsströmningar, togs upp af Sophie Adlersparre-Leijonhufvud och Rosalie Olivecrona genom utgifvandet af Tidskrift för Hemmet och som under en lång följd af år sedan fortsattes i tidskriften Dagny, kräver alltjämt — och med ännu större aktualitet än någonsin förr — sitt eget organ i pressen. I vår tid, med dess snabba utveckling, då olika frågor tagas upp och skjutas fram med en kraft och en agitation, som tidigare voro okända, fordras mera än någonsin att kvinnorna taga vara på de medel, som kunna föra deras sak framåt. Och för att de skola hålla sig uppe i ledet, för att de för dem viktiga frågorna icke skola skjutas undan, behöfves såsom aldrig förr det tryckta ordet, den starka rösten, som hörs öfver de enskildas stämmor och som kan tala ut de ord, som de många lyssna till. Men just för att rösten skall blifva stark och höras vida, måste den samla i sig de många svenska kvinnornas stämmor. De måste alla tala genom den — och de måste låta den tala tillbaka *till hvar och en af dem särskildt*. Med undanskjutande af enskilda önskingar och uppgifvande af särskilda, mindre intressen måste alla svenska kvinnor förstå att samla sig kring det stora *gemensamma* målet — arbetet för att få de frågor lösta, af hvilkas lyckliga slutförande beror, om kvinnorna skola komma i åtnjutande af socialt, politiskt och ekonomiskt oberoende, om de skola komma att känna sig som själfständiga — men väl under ansvar arbetande — fullgoda samhällsmedlemmar.

Det är i arbetet för detta måls realiserande, som Dagnys stämman kraftigt måste ljuda ut i bruset af alla dagens röster. Och det är först när de *många* kvinnorna stå bakom, som den vinner erforderlig kraft och styrka.

Det är i medvetande om att många redan känna och förstå detta och i förhoppning om att allt flera skola genomträngas och värmas af denna tanke, som vi våga med ny tillförsikt om vår saks framgång sända ut veckotidningen Dagny under dess tredje arbetsår.

Tidningen kommer att såsom hittills följa alla med kvinnorörelsen förbundna frågor, arbeta för deras lösning samt, där så lyckligt är, inregistrera de positiva resultaten, de vunna segrarna.

Vid sidan af de direkta kvinnofrågorna har tidningen alltmera vidgat sitt innehåll till ett af mera allmängiltigt intresse. Biografier och minnesteckningar öfver framstående personer, utländska korrespondensartiklar, litteraturanmälningar och uppsatser i litterära ämnen, kultur- och reseskildringar komma att göra tidningen underhållande och omväxlande, hvartill äfven ett urval af goda illustrationer bidrager.

Vi våga vördsammast anhålla, att våra ärade prenumeranter fortast möjligt ville verkställa prenumeration å tidningen för nästa år, därmed förekommande att afbrott i postbefordringen uppstår, samt att *hvarje prenumerant ville tillföra Dagny åtminstone ännu en ny sådan*.

Tidningen utkommer i oförändradt skick, och pris, postarvode inberäknadt, blir som hitintills *kr. 4: 50 pr år; kr. 2: 50 pr halfår; 1: 25 pr kvartal*. Lösnummer 10 öre.

Prenumeration sker å närmaste postanstalt eller bokhandel.

Redaktionen.

Nyårsgåfva

PRESENTKORT Å DAGNY

Vi fästa härmed våra läsares uppmärksamhet på att presentkort för prenumeration å Dagny för år 1910 finnas tillgängliga i bokhandlarne. Hvarje vän af tidningen, som vill arbeta för dess spridning, bör begagna tillfället att såsom nyårsgåfva förära densamma till en eller flera af sina vänner.

Drottning' Viola

är nu kommen direkt från Palestina och är ett af naturens största under, hvars make ej finnes på hela jorden. Den lefver i århundranden och åter århundranden utan tillsyn eller skötsel. Den håller sig alltid lika grön och fin, vinter och sommar, under högsta värme och värsta köld. Denna lifslevande planta, som på sitt hemspråk heter *evigt lif*, skall ej saknas af rik eller fattig. Finaste födelsedags-, namnsdags-, lysnings- och bröllopsgåfva. Pris pr st. 2 kr., 2 st. 3: 75, 6 st. 9 kr. Missnöjd köpare återfår pengarna. Sändes franco mot postförskott eller insänd likvid. Frimärken äfven. Plats- och resagenter, manliga och kvinnliga, antagas äfven å de minsta platser. Begär prospekt! Adr.: Importör *L. Holmqvist*, Östersund.

OBS! Efterse alltid att då Viola köpes genom annan person mitt namn finnes å bruksanvisningen, då är den äkta och garanterar jag, lifs lefvande. Ingen konstgjord blomma eller tyskt kram.

Prenumerera å DAGNY för 1910!

Litteratur.

Alvide Prydz: I Ulvedalen. Gyldendahlske Bogh. Nord. Förlag. Kristiania, Köpenhamn.

"Herre min Gud, hafvet är så stort och min båt är så liten."

Dessa rader hämtade ur någon Bretagnisk folkvisa utgöra mottot till Gunvor Thorsdatter till Herö.

De skulle nästan lika väl kunna tjäna som motto till människoskildringen i Alvide Prydz' sista bok: I Ulvedalen. Ty här är det tvänne människor, som lida skeppsbrott på lyckan, därför att människohjärtat är som ett villsammt haf och människan själf som en farkost, som drivs allt längre ut mot de tröstlösa djupen af vind och vågor och sitt ödes mörka gåta.

Jon Ulvson, herre till gården Ulvedal, studerade i sin ungdom till präst. Men han fann ej människorna mogna för den förkunnelse, som fyllde hans eget hjärta med hänförelse, den eld han ville tända på jorden, förbrände honom själf, släktens tungsinne sköt upp i honom, och så öfvergaf han sitt prästerliga kall och återvände hem till fädernegodset.

Här lefde han tillsammans med sin vackra och stolta hustru Margarethe. Och bakom de yttre stilla konturerna af deras lif, utkämpades där en strid mellan två människor, som en gång älskat hvarandra, en strid, därför att de ej kunde genombryta sina naturer och nå fram till hvarandras själar.

Fru Margarethe älskar ej ensamheten och skogarna, hvilkas skräck och mystik liksom gått Jon Ulvson och hans släkt i blodet. Hon älskar fester och färger, lif och prakt.

Och ibland låter Jon Ulvson för hennes skull fester blossa upp på den ensamma gården, men en gång öfverraskar han henne, när hans bästa vän kysser hennes hand, och då går han ifrån henne och tar sitt hjärta med sig.

Fru Margarethe är ej heller helt oskyldig, ty vännens lifsglädje har, gent emot makens tungsinne, för en kort tid berusat henne.

Men det är Jon Ulvson hon älskar, och hennes brännande längtan söker honom, medan han går hård och stum vid hennes sida, och dock allt längre och längre bort.

Om nätterna går han vaken och rufvar öfver sin kallesse och sitt lif, eller också spelar han innanför stängda dörrar Beethoven. En natt smyger hon sig in till honom, men då lyfter han i plötsligt uppbrusande vrede sin hand mot henne, det tyckes honom, att hon öfverlistat honom, velat tränga ned i hans själs afgrund.

Men när han är ensam, gråter han öfver att hon, som han älskar och som så smärftfullt har fyllt hans lif, ej äger makt att förlösa honom från hans tystnads ve.

Slutligen vill han återigen ägna sig åt det prästerliga kallet, men då får han ej den plats han söker, människorna ha ej bruk för honom, han ser sin lifsgärning falla sönder, går in i Ulvedalsskogen, hvars mörker med hemliga rottrådar binder hans själf, öfverraskas af snöstormen därinne och somnar för alltid under ett träd.

Fru Margarethe reser till Italien, tillsammans med dottern Tone, men där blir hon dödssjuk af sorgen som

tär henne. Hon dör dock ej, och så småningom viker den stora bitterheten bort. Vid återkomsten till hemmet finner hon Jon Ulvsöns dagbok, och nu vill hon lefva för att söka bära fram hans tankar för människorna. Efter mycket lidande tycker hon sig nu stå mannen närmare än någonsin under deras samlif.

När man en gång läst en bok af Alvide Prydz, kan man kanske sedan finna stilens likhet enformig och något nedtryckande i själfva den stämmningsrikedom, hvaraf sidorna öfverflöda. Äfven är stilen stundom smydd med tankestreck och utropstecken, som ej alltid verka så öfvertygande.

Men så mötes man till gengäld af sidor, där den nästan vilda poesi, hvaraf författarinnan är mäktig, griper en som ny, flammande, visionär.

"I Ulvedalen" är ej endast en mörk skildring, ty på släktens dystra stamträd har det spirat upp ett nytt, friskt skott. Det är dottern Tone, som när hon är liten hör att konvaljerna kunna sjunga, ser änglarna skriva i luften med strålände händer, känner suset af deras vingar mot sin kind tillsammans med de vilda rosenbladen.

Hon lefver bland blommor och djur i ett jubel öfver lifvet och förstår ingenting af föräldrarnas lifsöde. Boken slutar, när hon nyss är uppvuxen, och då känner man igen, att man mött henne förut.

Det är Gunvor Thorsdatter man känner igen, fastän Tone är yngre, luftigare och har en charme af tidig vår och frisk oberördhet. Men det är samma rena vilja, samma spänstiga kropp och själ, samma godhet och klara oskuld, som författarinnan låter kringstråla henne.

Hennes kärlekshistoria har nyss börjat, så spröd och skär, att man, som författarinnan, helst lämnar henne i hennes hjärtas ljusa april utan att fråga efter hvad som väntar henne, när vårblommorna vissnat och drömmarna förvandlas till verklighet med verklighetens mer eller mindre tragiska innebörd.

Gustava Svanström.

Föreningsmeddelande.

Landsföreningens för Kvinnan Politiska Rösträtt årsmöte äger rum i Jönköping måndagen den 10 och tisdagen den 11 januari 1910. Programmet kommer i likhet med föregående år att omfatta två enskilda möten, vid hvilka endast centralstyrelsens medlemmar och suppleanter äga att närvara, ett halfenskildt möte öppet för alla medlemmar af F. K. P. R. samt ett offentligt möte, anordnad af Jönköpings F. K. P. R., till hvilket allmänheten äger tillträde. Till möteslokal är Östra Elementarläroverket för flickor upplåtet. Det offentliga mötet kommer att hållas i Högre Allmänna Läroverkets högtidssal. Ett stort antal viktiga frågor föreligga till behandling vid mötet, som bland annat kommer att besluta om utfärdande af inbjudning till the International Woman Suffrage Alliance att afhålla kongress i Stockholm 1911; om ändring i vissa paragrafer af Landsföreningens stadgar; om L. K. P. R:s taktik vid de stundande landstingsvalen; om upplysningsverksamhetens större utbredning på landsbygden m. m. Bland diskussionsämnen på det halfenskilda mötet märkes den mycket aktuella frågan om kvinnliga stadsfullmäktige.

Programmet för det offentliga mötet hoppas vi kunna meddela i nästa nummer af Dagny.

Sprid

Prenumerera själf och förmå Edra vänner att prenumerera.

Dagny!

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4:50 för $\frac{1}{1}$, 2:50 för $\frac{1}{2}$ och 1:25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) *Antingen*: Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst* 5) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) *Eller*: Man prenumererar å närmaste postkontor (*ej* annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I städernas tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

Annonsförmedlare,

pålitliga och välrekommenderade,

önskas för Dagny såväl i landsor-

ten som hufvudstaden. Anmälan å

**DAGNYS EXPEDITION,
Mästersamuelsgatan 51, Stockholm.**

Rösträttslitteratur:

Skrifter utgifna af Centralstyrelsen i Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt:

N:o I, Till regeringen från svenska kvinnor ingifna skrivelser i Rösträttsfrågan 1905—1906	(—: 50) —: 25
” III, Mathilda Staël von Holstein: Målsmanskapet och kvinnans ställning inom äktenskapet enligt gällande svensk rätt	—: 50
” IV, Anna B. Wicksell: Om kommunal rösträtt för gifta kvinnor	—: 10
” V, Lydia Wahlström: Statsintresset och kvinnans rösträtt	—: 40
” VI, Partiuttalanden i kvinnornas rösträttsfråga	—: 25
” VII, K. A. Sheppard: Kvinnorösträtten på Nya Zeeland	—: 40
Ann Margret Holmgren: Strödda intryck från den Internationella kvinnorösträttskongressen i Köpenhamn	—: 10
Elin Wahlquist: Partipolitiken och kvinnornas rösträttsfråga	—: 03
Ann Magret Holmgren: Mor Karin	—: 03
Nancy Svanberg: Goda Kamrater	—: 03
Sigrid Kruse: Grannarna	—: 02
Kortfattad ledning för kvinnornas deltagande i de kommunala valen	—: —

Föreningens för kvinnans politiska rösträtt i Stockholm flygblad:

N:o 1, Natanael Beskow: Till frågan om kvinnans politiska rösträtt	—: 05
” 2, Anna Whitlock: Bör den svenska kvinnan erhålla politisk rösträtt?	—: 10
” 3, Hilma Borelius: Hvarför är motståndet mot kvinnans politiska rösträtt oberättigadt?	—: 10
” 4, Lydia Wahlström: Principerna för kvinnans rösträtt	—: 10
” 6, ” ” Lärdomar af den kvinnliga rösträttsrörelsen	—: 10
” 7, Några manliga inlägg i den kvinnliga rösträttsfrågan	—: 15
” 8, Lydia Wahlström: Högerkvinnorna och den nuvarande situationen	—: 05
” 9, Sofi Lindstedt: Hvarför böra religiöst öfvertygade kvinnor ansluta sig till rösträttsrörelsen	—: 05

Minneslista	—: 05
Georg Stjernstedt: Den svenska kvinnans rättsliga ställning	(—: 75) —: 60

Lydia Wahlström: Den svenska kvinnorörelsen	—: 45
Ragnhild Modin: Bröllopet på Ensillre	—: 25
Hilda Sachs: Kvinnornas rösträtt. Svar till herr Adolf Hallgren	—: 25
Anna Kleman: Kvinnans medborgarrätt	—: 25
Karl M. Lindh: Kvinnornas rösträttskraft	—: —

Ofvanstående flygblad och broschyrer kunna rekvideras från Landsföreningens för Kvinnans Politiska Rösträtt byrå Lästmakaregatan 6, Stockholm, som hålles öppen hvarje dag kl. 3—4 e. m.

Vid rekvisition af minst 100 ex. af flygbladen nr:is 1—9 lämnas 25 proc. rabatt.

Fem präktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspellin. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illustrationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling sagor af Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustrationer af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och ungdom af Marie Louise Charles G. Gordons lif och stordåd, ise Gagner, 304 sidor, 33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

Folkskolans Barntidnings Förlag, Stockholm. (Stina Quint.)

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halftva priset eller 7½ öre pr mm.)

Handarbetslärarinna

som med vackra betyg genomgått Hulda Lundins slöjdgång, Handarbetets Väners sy- och väfskolor, Handarbetskursen för lärarinnor samt en kurs i träslöjd vid Nääs, söker plats på nyåret i skola eller hem. Svar emotses tacksamt under adr. "J. A.", Persberg p. r.

UNG gladlynt blekingska, som genomgått 8-kl. läroverk, önskar plats i familj antingen såsom skrifbiträde, lärarinna eller såsom hjälp och sällskap. Svar till "Blekingska", Karlskrona p. r.

ANSPRÅKLÖS 17-årig flicka, som genomgått 8-kl. läroverk och skolkök önskar på nyåret plats i liten familj (helst i Sthlm.) för att under husmoders ledning lära ett hems skötande mot fritt vivre och någon liten lön. Van vid husliga göromål och kunnig i sömnad. Svar till "I. S.", Skara p. r.

Flicka

från godt, arbetsamt hem, önskar plats som husa eller i öfrigt tjänarinna, i bättre hem där husmodern är behjälplig. Svar med löneuppgift märkt "Gertrud 20 jan.", Falköping.

ENERGISK, ung flicka, från hemmet van att "ta i", önskar plats som husmoders hjälp. Van vid barn. Svar till "Frisk och glad", Lund p. r.

Sjuksköterska,

23 år, önskar privatvård på nyåret. Svar till "Syster", Västerås p. r.

UNG flicka af god familj, som förut haft plats och har goda betyg, söker nu anställning till den 15 jan. i ett godt hem på laodet för att undervisa nybörjare i de vanliga skolämnena och handarbeten enl. den nu brukliga metoden i Kindergarten Seminarium. Svar till "20 år", Björksåtra, Huddinge.

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

Slöjdlärarinna

med flerårig undervisningsvana i de olika arbetena i kvinnlig slöjd, däribland klädnings- och linnesöm, konstsöm och väfnad, (äfvén konstväfnad), söker plats, ordinarie eller vikarie från nästa vårtermins början. Bästa betyg och referenser finnas. Svar till »Van lärarinna» Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

MEDELÅLDERS prästdotter önskar plats som husmoder i mindre hem. Goda intyg. Svar märkt «K. C. 1910», under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

PLATS önskas i aktad familj af huslig flicka som genomgått hushållsskola.. Goda rek. fr. föreg. platser. Svar till "Maj 1909", Stockholm p. r.

21-ÅRIG flicka, som genomgått Karlskoga praktiska skola önskar mot mindre lön eller fritt vivre plats att gå frun tillhanda i ett godt och arbetsamt hem. Svar titl Axel von Sneidern, Bergs säteri, Mellerud.

BÄTTRE äldre flicka, hushållsuvan, musikalisk, frisk och arbetsamt önskar plats hos bildad herre. Piano önskv. Svar till »Hemtrefnad», Engelsberg p. r.

Ung bildad flicka,

villig att hjälpa till med alla husliga göromål, något kunnig i matlagning, önskar plats den 15 jan. Svar till "Huslig", Deje.

Kvinnlig trädgårdsmästare

som genomgått trädgårdsskola samt dessutom praktiserat på handels- och privatträdgårdar och de senare åren förestått skötseln af trädg. önskar plats på nyåret, helst där växthus finnes. Prima ref. och betyg. Svar till "Pålitlig", Göteborg, p. r.

S MÅLÄNSKA, stadgad, hushållsuvan, af god familj, söker plats som hjälp och sällskap (helst nära Sthlm). Lön 15 kr. Svar till "Kunnig och intresserad jan. 1910", Kalmar p. r.

LEDIGA PLATSER.**Folkskollärrarinnebefattningen**

vid Berga fasta folkskola med förenad småskoleafdelning sökes före den 15 instundande februarl. Skolan är belägen i folkrik och trefflig trakt och har treffliga lokaler. Lön enligt lag. Särskildt arvode för slöjd.

Kompetenta sökande torde insända ansökningshandlingar till skolrådets ordförande i Badelunda, adress Västerås.

Vikariat

för vårterminen sökes före den 15 instundande januari.

24-årig Landtbrukardotter

från godt hem, önskar 1 febr. plats i större hem, egendom eller prästgård, som husmoders hjälp och sällskap, musikalisk, kunnig i matlagning, handarbete, linne- och klädsömnad. Prima rekom. Örebro Förmedl. och Inack. Byrå, Drottninggatan 15. Tel. 80.

Sinnessjukvård.

Några friska och ordentliga flickor, ej under 20 år, kunna få anställning som elever vid Upsala Asyl. Villkor: 20 kr. pr mån. och allt fritt. Efter 1 års fullgod tjänstgöring erhålles 28 kr. pr mån. och allt fritt. Äfvén tjänstekläder. Ansökningar åtföljda af frejde-, skol- och tjänstgöringsbetyg insändes under adr. Asylläläkaren, Upsala Asyl.

Barnfröken,

ej för ung, villig att läsa med nybörjare och sköta tre barn mellan 4—7 år under en längre vistelse på landet i Frankrike, får plats på nyåret. Af den sökande fordras ordning. ett vänligt och bestämdt sätt samt vana och förmåga att själfständigt sysselsätta och handleda barn och ett allvarligt intresse för denna uppgift. Betyg och ref. jämte foto. torde sändas märkt "L. H. M." under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Lediga lärarinneplatsen

vid fasta småskolan vid Djursdala kyrka sökes intill den 15 januari 1910 hos ordföranden i Djursdala församlings skolråd under adress Lindstorp. Lönen enligt lag. Afståndet från Södra Vi järnvägsstation är 0,5 mil och från Vimmerby stad 1,5 mil.

Plats ledig

till våren för kvinnlig trädgårdsmästare, kompetent att sköta växthus, större bänkgård, och fruktträdgård. Vidare genom korrespondens med Fru A. Vicander, Narvavägen 30, Stockholm.

Kvinnliga arbetsområden.

Utbildningskurser m. m. Muntliga och skriftliga upplysningar genom **Fredrika-Bremer-Förbundets Byrå,** 54 Drottninggatan.

Gynna
Dagnys annonsörer!

Sprid Veckotidningen DAGNY!

Deposition & Sparkassa

5%

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 8,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.

För julen.

De af F. K. P. R. i Göteborg utgifna brevkorten — hvarje serie omfattande 12 kort med porträtt och citat af framstående män och kvinnor — lämpa sig synnerligen väl såsom öfverbringare af rösträttsvänners jul- och nyårshälsningar.

Korten, som kosta 1 kr. pr serie, tillhandahållas i Göteborg genom föreningens sekreterare fröken Hildur Öjer, adr. Göteborg 1, och i Stockholm å Röstrettsbyrån, 6 Lästmakaregatan (öppen kl. 3—4 e. m.)

Hvarje familj
har användning för en
MÄRKBOK.

En utmärkt sådan, med moderna stilar, har i dagarna utgivits af Fröken Augusta Abrahamson (Brodös för Nordiska Kompaniet) Drottninggatan 108, Stockholm. Pris 1,50. Till salu hos Nordiska Kompaniet samt mot postförsk. hos utgifvaren.

Lämplig julklass!

(Svea-Byrån 8399)

Sårbehandling.

Till att göra **sjuka och inflammerade sår rena och friska** är Fil. Dr. P. Håkansson's Salubrin det pålitligaste medlet. Icke endast vid **liggsår, brännsår** m. fl. sårnader utan äfven vid många fall af

lupus- och tuberkelsår

har vid Salubrinbehandling åstadskommittés botande.

Ehuru med hvarje flaska Salubrin åtföljer beskrifningen om Salubrins utspädning och användning. Bör man tydligen allra mest vid svårare fall, icke underlåta att af läkare förskaffa sig speciella föreskrifter. Allmänheten varnas mot efterapningar af fabrikatet.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-Speceri- och Färgaffärer. Partilager hos Geijer & C:o, Stockholm.

För kapitalister, särskildt fruntimmer, har det länge varit ett önskemål att kunna öfverlämna värden af sina värdepapper och skötseln af sina affärer åt någon person eller institution, som med absolut säkerhet förenade punktlighet och noggrannhet i utförandet af det anförtrodda uppdraget äfvensom prisbillighet. En sådan institution är

Stockholms Enskilda Banks Notariatsafdelning
(Lilla Nygatan 27, expeditionstid 10—4),

som under garanti af **Stockholms Enskilda Bank** åtager sig vård och förvaltning af enskilda personers och kassors värdepapper.

Exempel 1. Om en person hos Notariatsafdelningen deponerar obligationer, inkasserar Notariatsafdelningen vid förfallotiden kuponger och tillhandahåller deponenten influtna medel. Vidare efterser Notariatsafdelningen utlottningar af obligationer och underrättar deponenten i god tid, ifall en denne tillhörig obligation blifvit utlottad, samt lämnar förslag till ny **placering** af det ledigblifna kapitalet.

Exempel 2. Om inteckningar deponeras hos Notariatsafdelningen, underrättar Notariatsafdelningen gäldenären därom att räntorna å inteckningarna skola till afdelningen inbetalas, hvarefter de medel, som inflyta, till deponenten redovisas. Vidare tillser Notariatsafdelningen, att inteckningarna blifva i vederbörlig tid förnyade. Om en hos afdelningen deponerad inteckning genom underlåten förnyelse skulle förfalla, ersätter **Stockholms Enskilda Bank** därigenom uppkommen skada.

Förvaringsafgift: 50 öre för år per 1,000 kronor af depositionens värde, dock ej under två kronor.

MELI

berättelse af
SELMA LAGERLÖF
med sex bilder i färg af
Gerda Tirén.
Pris 25 öre.

Guldslottet

Elfte årg.
Kart. upplagan 128 sid.
Pris 1: 25.

Lilleputt.

Sjunde årg.
Pris 25 öre.

Svenska författare.

Deras lif och verksamhet skildrade för barn och ungdom af

Marie Louise Gagner.
Pris inbunden 1: 25.

Julklassen

med många
färgplanscher.
Sjuttonde årg.
Pris 25 öre.

Kringstående böcker för
barn och ungdom ha
nu utkommit på

Folkskolans

Barntidnings förlag
(Stina Quint.)

Rosengull,

Andra årgången.
Sagor af Anna Wahlenberg
och Harald Östenson.
Pris 25 öre.

Fyra barn i Biskra

af
Anna Maria Roos.
Pris 1: 25.

Guldslottet

Elfte årg. Skolupplaga.
— 96 sid. —
Pris 65 öre.

Trisse,

Tredje årgången.
Pris 15 öre.

Kejsarprinsen

som inte kunde leka
af
Julia Svedelius.
Pris 1 Krona.

Kvinnliga Juridiska Byrån, Wallingatan 12.

Kontorstid kl. $\frac{1}{2}$ 10—4. Utför alla slags juridiska uppdrag. A. T. 18336.

Rodenstamska Slöjd- och Hushållsskolan

Hudiksvall.
Husmoderskurs. Skolkökslärarinne-
kurs. Slöjdlärarinnekurs. Hemslöjds-
och Växtfärgningskurs.

7 meter mörkblå Damcheviot tjock stark
vintervara 70 cm bred finnes äfven i svart,
grå, brun eller röd färg till 4,20. Blustyg
2,9 met. prima velourflanell, 70 cm. bred i
100-tals vackra mönster, som vanligen kostar
75 öre m. erhålles till 1 kr., 10 bitar 9,80.
Rosatvills till underkläder, kraftig stark vara
32 öre met., d:o extra prima skär eller blå
äfven passande till herrkalsonger 0,40 met.
Tillskrif Otto Oskarson, Gamla Kungs-
holmsbrogatan 23 A., Stockholm.

Nya Nådhammarhemmet

Djursholm
Riks Djursh. 122. A. T. Djursh. 52
erbjuder klena och nervösa personer
ett lugnt och stilla hvilohem.
Pris pr dag 5—8 kronor.

Gynna

Dagnys annonsörer!

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Vårt mål.

En soaré i Student Hostel. Af A. L—n.

Den kristligt sinnade kvinnan och kvinnorörelsen. Af Gerda
Meyerson.

Insänd litteratur.

Dagny 1910. Prenumerationsanmälan.

Alvilde Prydz: I Ulvedalen. Rec. af Gustava Svanström.

Föreningsmeddelande.

Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt
eller bokhandel.

WR
8